

INSPIRATIEDAG FUNCTIONELE AGROBIODIVERSITEIT 3 NOVEMBER 2014

Voorwoord door Dhr. Jan Kielemoes, hoofd afdeling Milieu-integratie en -subsidiëringen,
Departement Leefmilieu, Natuur en Energie

Beste onderzoekers, vertegenwoordigers van middenveldorganisaties, landbouwers, beleidsmedewerkers, te inspireren geïnteresseerden...

Ik heet jullie allen welkom op onze inspiratiedag rond functionele agrobiodiversiteit. Een initiatief van het departement Leefmilieu, Natuur en Energie, het departement Landbouw en Visserij, het Agentschap voor Natuur en Bos en de Vlaamse Landmaatschappij

Eind 2009 werd in een overleg tussen de beleidsdomeinen Leefmilieu, Natuur en Energie en Landbouw en Visserij van de Vlaamse overheid, een structurele werking opgericht rond de thema's Agrarisch Natuurbeheer en Agrobiodiversiteit. Dit gemeenschappelijk initiatief werd kortweg AGNABIO gedoopt. Het doel van AGNABIO is om te komen tot een gezamenlijke, structurele en efficiënte werking rond deze thema's, en dit zowel bij het beleidsdomein Landbouw en Visserij, het beleidsdomein Leefmilieu, Natuur en Energie, als bij de andere beleidsdomeinen van de Vlaamse overheid, andere overheidsniveaus, middenveldactoren en op het terrein.

Het initiatief AGNABIO heeft zichzelf drie doelstellingen vooropgesteld.

- Ten eerste het draagvlak verbreden: Om agrarisch natuurbeheer en de zorg voor agrobiodiversiteit meer ingang te laten vinden, is het noodzakelijk om het draagvlak voor een samengaan van landbouw en natuur te verbreden bij alle betrokken actoren in de maatschappij
- Een tweede doelstelling is om beleid af te stemmen en te ontwikkelen: AGNABIO wil namelijk waar mogelijk beleidsmatige dan wel praktische knelpunten wegwerken en kansen ontwikkelen, om zo te komen tot een coherent beleid.
- De laatste doelstelling van AGNABIO is om kennis uit te wisselen, te verzamelen, te ontwikkelen en te verspreiden. Het is belangrijk bestaande kennis uit verschillende disciplines actief uit te wisselen en te verzamelen. Door kennis en praktijkervaring samen te brengen komt men immers vaak tot nieuwe vaak verrassende inzichten of komen bepaalde kennisnaden aan het licht.

Na een aantal jaren werken achter de schermen rond bijvoorbeeld de 'praktijkgids natuur' en de 'catalogus groen-blauwdiensten' willen we nu met de mensen uit het middenveld aan de slag rond het thema Functionele agrobiodiversiteit of kortweg FAB.

Waarom werd er gekozen voor het thema FAB? Een blik op het landbouwrapport leert ons dat in de huidige landbouw gebruik gemaakt wordt van aanzienlijke hoeveelheden, externe hulpbronnen zoals meststoffen of gewasbeschermingsmiddelen om maximale opbrengsten te bekomen. Het gebruik van deze hulpbronnen legt een zware druk op het milieu en de natuur om van de energie die ze vergen om ze te produceren nog maar te zwijgen. Daarnaast zijn ze ook duur. Volgens het recentste landbouwrapport zijn bijvoorbeeld in de akkerbouwsector deze meststoffen en pesticiden goed voor 11% van de kosten.

Het hoeft dan ook niet te verbazen, dat vanuit het onderzoek en het beleid, maar ook, en niet in het minst vanuit de landbouwers zelf, wordt aangestuurd op een transitie naar een landbouw die minder afhankelijk is van externe hulpbronnen maar maximaal gebruik maakt van de diensten die de biodiversiteit, aanwezig in het agro-ecosysteem zelf, biedt. Dit is uiteraard geen proces dat van vandaag op morgen plaatsvindt. Hiervoor zal het noodzakelijk zijn verdere kennis te ontwikkelen over het agro-ecosysteem en de Functionele agrobiodiversiteit. Maar ook om deze kennis te verspreiden, landbouwers warm te maken voor FAB en eventuele knelpunten of hinderpalen die ze ondervinden weg te werken. En dan zitten we terug bij de doelstellingen van AGNABIO.

We hebben voor een inspiratiedag gekozen omdat wij vanuit de overheid mee aan deze kar willen helpen trekken. We willen FAB meer integreren in het onderzoek, het beleid en in de dagelijkse landbouwpraktijk.

Beste aanwezigen, jullie zijn allemaal op één of andere manier actief rond dit thema en daarom willen we jullie vandaag samenbrengen om van elkaar te leren, elkaar te inspireren en naast het veld ook tussen onze organisaties een kruisbestuiving te garanderen.

Deze voormiddag laten we een aantal mensen aan het woord die FAB een plaats geven in hun onderzoek of op hun landbouwbedrijf. In de namiddag denken we samen na over hoe we FAB meer ingang kunnen doen vinden bij alle landbouwers en welke rol het beleid, het onderzoek, onderwijs en vorming en niet te vergeten de landbouwers zelf hierin kunnen spelen.

Wij zien deze inspiratiedag als startmoment van een hopelijk veel langer traject.

Ten slotte wil ik nog even de aandacht vestigen op het feit dat 2015 ook het internationaal jaar van de bodem is. In het kader van FAB speelt bodem een enorm belangrijke rol die momenteel nog onderbelicht is. De interesse in de bodem als levend organisme neemt gestaag toe, maar de kennis rond bodemleven blijft een heikel punt. Collega Petra Deproost zal ons hier straks vast en zeker meer over kunnen vertellen.

Laten we deze dag bekijken als een stap in de goede richting en 'bodem-up' de ideeën vanuit jullie praktijk de weg naar de overheid laten vinden.

Ik wens jullie een inspirerende dag toe.